

I U D A I C A

Moment important în biografia obștii noastre

Recepție dedicată consacrării unui nou rabin în comunitățile evreiești din România: ȘLOMO SORIN ROSEN

O zi cu loc aparte în memoria noastră afectivă. Nu doar fiindcă participam, mulți – pentru prima oară la recepția dedicată consacrării unui Rabin, dar pentru că evenimentele sale făceau, într-un fel, parte din propria noastră viață. O fericită coincidență – semn că ecumenismul este condiție de viață în secolul XXI – făcea ca în aceeași dimineață de 30 septembrie să fie întronizat al șaselea Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, P.F. Daniel. Mesajul de felicitare al noului Patriarh către noul Rabin, a fost citit de Părintele Constantin Preda. Și o altă providențială potrivire: inaugurarea în aceeași zi a Centrului Comunitar Evreiesc. Totul avea măreție și simplitate:

- cântecul sinagogal și profan ● citirea Psalmului 128: „Fericit este cel care merge pe căile Domnului” ● primirea talit-ului rabinic ● citirea Diplomei de absolvire a leșivei new-yorkeze.

Patriarhia Română

Eminenței Sale,
Rabinului ȘLOMO SORIN
ROSEN

Eminența Voastră,

Biserica Ortodoxă din România își exprimă astăzi bucuria desosebită de a fi prezentă la un moment atât de important din viața comunităților evreiești din România și anume la consacrarea Eminenței Sale Shlomo Sorin Rosen, în calitatea de Rabin. Este un moment important ce coincide cu întronizarea Noastră ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române. Această fericită coincidență constituie un semn de la Dumnezeu că relațiile tradiționale dintre Biserica Ortodoxă Română și Federația Comunităților Evreiești din România, precum și dialogul dintre reprezentanții lor trebuie să continue și să se dezvolte în spiritul păcii și al

respectului reciproc, în evitarea sau depășirea oricărei forme de discriminare.

Discriminarea este un rău care se opune adevărului lui Dumnezeu, Creatorul întregii umanități, care iubeste pe fiecare om și pe fiecare popor în parte. Întrucât deosebirile religioase și circumstanțele politice în care trăim pot da naștere unor tendințe rasiste, acestea trebuie combătute pentru ca fiecare persoană și comunitate etnică și religioasă să-și poată manifesta în mod liber și demn propria identitate și vocație în folosul dreptății și al păcii, al afirmării aspirațiilor legitime și firești ale acestora.

Cu prilejul consacrării Eminenței Voastre ca Rabin, în numele Bisericii Ortodoxe Române, Vă adresăm alese urări de sănătate și mult ajutor de la Dumnezeu în noua activitate și misiune pentru binele Comunităților Evreiești din România. Întru mulți și binecuvântați ani!

DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

„Rabinul pământean”
Șlomo Rosen –
semn al înnoirii

Punând accent pe „înnoirea” reprezentată de revenirea printre noi ca „Rabin pământean” a lui Șlomo Sorin Rosen, „fiu îndrăgît” al comunității, președintele F.C.E.R., dr. Aurel Vainer, și-a exprimat încrederea în înzestrările intelectuale ale „învățăcelului Marelui Rabin Menachem Hacohen”, care are „multe șanse de a deveni un învățat” și a mulțumit mentorului acestuia, principalului sponsor, Patricia Uhlmann, și JOINT-ului pentru ajutorul de excepție.

International, José Iacobescu l-a asigurat pe noul Rabin de tot sprijinul. Președintele Comunității orădene, ing. Felix Koppelman, și-a exprimat bucuria de a avea un „rabin autohton” și speranța că Marele Rabin Menachem Hacohen îl va ajuta și-n viitorii ani „să readucă viața evreiască pe făgașul pe care-l merită”. Noul rabin „poartă un nume care-l obligă”. Șeful Sectorului Relații-Imagine-Protocol al F.C.E.R., Edi Kupferberg, a apelat, pentru a-l caracteriza, la o parabolă midrașică.

Garanție
a continuității
vieții
evreiești
în România

Înainte de a dăruii Tora evreilor, Dumnezeu a spus: „Care va fi garanția că veți perpetua învățătura Torei?”. „Noi”, a fost primul răspuns. „Patriarhii”, a fost al doilea. „Copiii noștri”, a fost al treilea, decisiv. Tineretea noului Rabin reprezintă o garanție a continuității vieții evreiești în România. Președintele Comunității brașovene, ing. Tiberiu Roth, a pus accent, în mesajul său, pe prețuirea calităților intrinseci ale unui om, nu a poziției sale sociale, apreciindu-i „inteligenta, dedicația, perseverența” și urându-i să poarte cu „demnitate și înțelepciune nobila povară”.

„Suntem reprezentanți
ai religiilor avrahamică”

Spiritul ecumenic a fost nota dominantă în discursul Muftiului Iusuf Murat. „Suntem toți – evrei, creștini, musulmani – reprezentanți ai celor trei mari religii avrahamică, monoteiste. Mă rog la bunul Dumnezeu să-i dea putere de muncă și succes!”.

Marele Rabin
MENACHEM
HACOHEN

„Dacă Rabinul Șlomo Rosen
va izbândi, cu toții veți izbândi”

După ce l-a felicitat pe P.F. Daniel, „un foarte bun prieten al comunității noastre”, Marele Rabin Menachem Hacohen a reliefat legătura între inaugurarea Centrului Comunitar Evreiesc și această solemnitate, pentru că „toți trebuie să fim o singură comunitate”, abordând o temă sensibilă: atitudinea față de practicarea religiei mozaice, azi. Mai important decât conservatorismul sau reformismul este sentimentul apartenenței la poporul evreu. „Tradițiile trebuie respectate, dar trebuie adus un suflu nou” realizat prin dialog între generații; fapt dificil datorat prăpastiilor create de Holocaust, totalitarism. „Există două lucruri de care este obligat să țină seama Rabinul Șlomo Rosen: toleranța și acceptarea diversității. Am o mare satisfacție că unul dintre visurile mele a devenit realitate: instalarea unui Rabin care s-a născut, a crescut, a primit educație evreiască în această comunitate [...]. Sunt și puțin îngrijorat, fiindcă misiunea lui nu e deloc ușoară. Dacă el va izbândi, cu toții veți izbândi”.

„Comunitatea
din România
dovedește
că are, mereu,
resurse vitale”

Conștient de „dificila provocare” pe care Rabinul Șlomo Rosen a acceptat-o și încrezător în reușită pentru că îi are alături pe conducătorii obștii și pe „prieteni care au crezut în el”, directorul zonal al JOINT, Jorge Diener, a apreciat: „Comunitatea din România trăiește, dovedind că are, mereu, resurse vitale”. În numele conducerii JOINT, Patricia Uhlmann a vorbit despre viitorul poporului nostru, împlinit prin urmași. „Nu putem exista fără rădăcini și este de datoria noastră să ne respectăm înaintașii, dar, în același timp, trebuie să ducem mai departe moștenirea iudaică”. Președintele C.E.B., ing. Osy Lazăr, a atras atenția asupra locului încărcat de istorie, Templul Coral, în care a avut loc evenimentul, a mulțumit celor care au contribuit la formarea spirituală a noului Rabin și sponsorilor, dăruind Patriciei Uhlmann o insignă, simbol al C.E.B.

În numele B'nai B'rith România, al Comitetului executiv al B'nai B'rith Europa și al Comitetului Guvernatorilor B'nai B'rith

„Am revenit
în această
comunitate
pentru
a o ajuta
să devină
puternică”

Rabinul Șlomo Rosen a rostit o derașă de Sucot, enunțând și apoi interpretând opinii aparținând unor rabini iluștri despre cuvintele din Tora definind etrogul: „fructul unui copac, hadar”; cu specificarea că hadar provine de la cuvântul ebraic „hidur, însemnând frumos și bun”. Prima: un copac al cărui lemn are același gust cu al fructelor. A doua: un copac ale cărui fructe rămân pe ramuri și când e pe cale să apară următoarea recoltă. A treia: un copac ale cărui fructe rămân pe ramuri de la un an la altul. Și – interpretările. Prima: oferta făcută obștii trebuie să aibă „tradiția lemnului și proștețimea fructelor”. A doua: „pentru a reuși”, trebuie „să rememorăm și să acordăm credit”, declarând că nu ar fi, azi, Rabin fără „inițiativa și sprijinul Marelui Rabin Menachem Hacohen, al fostului președinte al F.C.E.R., acad. Nicolae Cajal z.l., al fostului secretar general al F.C.E.R., av. Iulian Sorin, al fostului director al JOINT în România, dr. Zvi Feine, al doamnei Trisha Uhlmann [...], fără cei cu care am lucrat la Centrul Pedagogic «Iosif Hirsch»”, condus de doamna Sandra Segal [...], „fără ajutorul prietenilor și familiei mele, în special, al minunatei mele soții, Livia”. „Nu pot fi uitate toate realizările și proiectele de viitor ale noii conducerii a Federației [...], ale conducerii actuale a JOINT”. A treia: nevoia creării împreună a viitorului. „Sinagoga și educația iudaică din România nu pot supraviețui fără voi”.

IULIA DELEANU

DIVREI TORA

REFLECȚII BIBLICE
de ing. BARUCH TERCATIN

● Sâmbătă, 20 octombrie 2007 (8 Heșvan 5768), citim Pericopa LEH LEHA. Divinitatea poruncește lui Avraham să părăsească țara, țara tatălui său, și să meargă unde îl va îndruma. De zece ori, Avraham fusese încercat de Divinitate, după cele relatate de Pirkei Avot – Sfaturile Înțelepților poporului evreu (5, 3). Lucrul nu era deloc ușor: să lase tot ce tatăl prognozase pentru viitorul lui și să se conformeze noii situații. Un exemplu: a susține că frumoasa sa soție Sara este sora sa, pentru că, altfel, le-ar fi în pericol viața. Avraham, primul monoteist din lume, e răsplătit. Din el se va trage un popor mare. Asupra încercărilor la care este supus Avraham există păreri diferite. Avraham ben Ezra susține că Divinitatea l-a încercat pe Avraham ca să constate cât de mult are frică de Dumnezeu. Ramban consideră că încercările au adus numai bine lui

Avraham. Iar Rashi - că încercările avea un scop educativ pentru lumea întreagă.

● Sâmbătă, 27 octombrie 2007 (15 Heșvan 5768), se citește Pericopa VAIERA. Evenimentul cel mai impresionant în aceasta pericapă este, desigur, sacrificarea lui Ițhac. Avraham se pregătește a îndeplini porunca. Trebuie menționat că și Ițhac, care are 37 de ani, consimte la executarea poruncii, ni se relatează în versetul în care el aude că, dacă Divinitatea nu le va da un miel, va fi el sacrificat, și, totuși, au continuat drumul împreună, fiindcă credința în Dumnezeu era primordială. Noi ne putem întreba: de ce Avraham n-a încercat să schimbe hotărârea Divinității, așa cum a făcut-o când era vorba de a distruge orașele Sodoma și Gomora? Acolo era vorba de o pedeapsă, iar aici - de o încercare.

- Pericopa LEH LEHA (20 octombrie 2007 - 8 Heșvan 5768)
- Pericopa VAIERA (27 octombrie 2007 - 15 Heșvan 5768)
- Pericopa HAI EI SARA (3 noiembrie 2007 - 22 Heșvan 5768)
- Pericopa TOLDOT (10 noiembrie 2007 - 29 Heșvan 5768)

Înțelepții aseamănă cazul lui Avraham cu cel al lui Iov, care spune: atât binele, cât și răul le vom primi de la Dumnezeu.

● Sâmbătă, 3 noiembrie 2007 (22 Heșvan 5768), vom citi Pericopa HAI EI SARA. Pericopa se numește „Viața Sarei”, dar, de fapt, ne vorbește de moartea Sarei. Sara a trăit 127 de ani. Înțelepții leagă cifra de cele 127 de țări ale lui Ahașveros, împăratul Persiei (Sulul Esterei). Ramban, în valoroasa sa lucrare More Nevuhim,

se ocupă pe larg de problemă, raportând-o la teoria lui Pitagoras. Noi vom menționa numai faptul că, probabil, Sara a murit subit, când a auzit că iubitul ei fiu, Ițhac, e dus la sacrificiu. Avraham s-a îndoliat mult de această pierdere și înțelepții au stabilit: „Ein haisha meta ela lebaala” - „Soția nu moare decât soțului ei”. El suferă cel mai mult.

● Sâmbătă, 10 noiembrie 2007 (29 Heșvan 5768), vom citi Pericopa TOLDOT. Pericopa ne înfățișează două personaje: pe Iacov, un om integru, legat de casă, și pe Esav, omul câmpiei, vânătorul. Rabi Saadia Gaon analizează personalitatea lui Iacov și susține că el studia Tora, era un om care gândea, bine documentat. Pe Iacov îl interesa filosofia Torei. După unii interpreți, el ar fi fost păstor, lucrând în această calitate pe pământurile lui Lavan, viitorul socru, și astfel se încadrează perfect situației. Păreră majorității înțelepților este că el, studiind Tora, era departe de rău și de tot ce reprezenta Esav. Așa îl vom vedea pe tot parcursul vieții sale.